

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามความเรื่อง การใช้ยาของ แก้ปวดชนิดผง

(กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนข้อ ตามความเป็นจริง)

1. ชื่อ..... นามสกุล..... เผศ ( ) ชาติ ( ) หมู่บ้าน
2. อายุบ้านเลขที่..... เขต..... ชุมชนพื้นดิน อ.เมือง จ.เชียงใหม่
3. ปัจจุบัน อายุ..... ปี
4. อาชีพ.....

ตอบคำถามต่อไปนี้ โดยใช้เครื่องหมาย / ในช่อง ( ) ที่ท่านต้องการ

5. ท่านมีโรคประจำตัว ดังต่อไปนี้หรือไม่

- 5.1 ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ( ) เป็น ( ) ไม่เป็น
- 5.2 ปวดกระดูกตามข้อต่าง ๆ ( ) เป็น ( ) ไม่เป็น
- 5.3 โรคกระเพาะอาหาร ( ) เป็น ( ) ไม่เป็น
- 5.4 มีโรคประจำตัวอย่างอื่น ( ) มี คือ..... ( ) ไม่มีโรคประจำตัว
6. ท่านเคยกินยาของ แก้ปวดชนิดผงหรือไม่ ( ) เคย ( ) ไม่เคย

สำหรับท่านที่เคยกินยาของ แก้ปวดชนิดผง กรุณาตอบคำถามดังต่อไปนี้ (ผู้ที่ไม่เคยกินไม่ต้องตอบ)

7. ท่านเคยกินยาของ แก้ปวด ชนิดผง มาเป็นเวลานาน.....ปี (หรือเป็นเวลานาน....เดือน)
8. ยาของ แก้ปวด ชนิดผง ที่ท่านนิยมใช้คือ.....
9. สาเหตุที่ท่านกินยาของ แก้ปวด ชนิดผงคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) กินเพื่อบรรเทาอาการไข้
  - ( ) กินเพื่อบรรเทาอาการปวดหัว ปวดฟัน ปวดท้อง
  - ( ) กินเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย
  - ( ) กินเพื่อช่วยกระตุ้นให้มีแรงทำงาน
  - ( ) กินเพื่อรายสาเหตุอื่น ๆ คือ.....

10. ปริมาณยาซอง แก้ปวด ชนิดผงที่ท่านกินคือ
- ( ) กินนาน ๆ ครึ่ง ประมาณเดือนละ.....ซอง
 ( ) กินบ่อย แต่ไม่ทุกวัน คือ ประมาณสัปดาห์ละ.....ซอง
 ( ) กินเป็นประจำทุกวัน ต่อ วันละ.....ซอง
11. ปัจจุบันท่านยังใช้ยาซอง แก้ปวด ชนิดผง ออยู่หรือไม่
 ( ) ยังใช้อยู่ ( ) เลิกใช้แล้ว สาเหตุที่เลิกใช้คือ.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

จำนวนแบบสอบถามที่สำรวจการใช้ยาของลดใช้ แก๊ปวัด ชนิดผง	190	ชุด
แบบสอบถามที่ได้รับคือ จำนวน	121	ชุด
คิดเป็นจำนวนที่ได้รับคืนร้อยละ	63.68	

ผลของการสำรวจ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการสำรวจการใช้ยาของลดใช้ แก๊ปวัด ชนิดผง เป็นอย่างไร

ช่วงอายุที่สำรวจ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
15 - 20	7	5.8
21 - 30	27	22.3
31 - 40	34	28.1
41 - 50	16	13.2
51 - 60	25	20.7
มากกว่า 60	12	9.9
รวม	121	100.0

ตารางที่ 2 การใช้ยาของลดไข้ แก้ปวด ชนิดผง

การใช้ยาของลดไข้ แก้ปวด ชนิดผง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยใช้ยาของ	59	48.7
เคยใช้ - เลิกใช้แล้ว	26	21.5
เคยใช้ - ยังใช้อยู่	36	29.8
รวม	121	100.0

ตาราง 3 ชนิดของยาของลดไข้ แก้ปวด ชนิดผงที่นิยมใช้ (สำรวจจากแพทย์ผู้ที่เคยใช้ยาของ)

ชนิดของยาของ	จำนวน	ร้อยละ
ปวดหาย	33	53.2
ทั้มใจ	14	22.6
ปวดหาย และ/หรือทั้มใจ	4	6.4
ประลุบนอแรด	5	8.1
ไม่ตอบ	6	9.7
รวม	62	100.0

จัดทำโดยวิศวะบูรณะ
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4 ความถี่ในการใช้ยาของลดใช้ แก้ปวด ชนิดผง

ความถี่ในการใช้	จำนวน	ร้อยละ
นาน ๆ ครั้ง	32	51.6
กินเมื่อย (แต่ไม่ทุกวัน)	16	25.8
กินเป็นประจำทุกวัน	8	12.9
ไม่ตอบ	6	9.7
รวม	62	100.0

ตารางที่ 5 สาเหตุของการใช้ยาของลดใช้ แก้ปวด ชนิดผง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาเหตุที่ใช้	จำนวน	ร้อยละ
บรรเทาไข้	24	38.7
บรรเทาอาการปวดหัว	37	59.7
บรรเทาอาการปวดเมื่อย	27	43.5
เพื่อกระตุ้นให้มีแรงทำงาน	6	9.7
อื่น ๆ (ปวดประจำเดือน)	4	6.5
รวม		

อิชสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

เภสัชวิทยาของยาแอสไพริน (ยากลุ่มชาลิซิเลต)

ยาพากชาลิซิเลต(Salicylate) ยากลุ่มนี้ออกฤทธิ์หลังจากแทกตัวเป็นชาลิซิเลตไอกอนขึ้นในร่างกาย ยากลุ่มนี้ได้แก่ การดชาลิซิลิต โซเดียมชาลิซิเลต เมธิลชาลิซิเลต และแอสไพริน หรือเรียกกรดอะเซทิกชาลิซิลิต อย่างไรก็ตามยาที่ใช้ได้ในร่างกายมีเพียง โซเดียม ชาลิซิเลต และแอสไพรินเท่านั้น

ยากลุ่มชาลิเซเลตมีฤทธิ์ในการระงับปวด ลดไข้ และลดอาการอักเสบ ใช้ได้ผลในการรักษาอาการเจ็บปวดตึงแต่อ่อน ๆ จนกระทั่งรุนแรงปานกลาง นอกจากนี้ ยังใช้ระงับอาการปวดที่มีแหล่งกำเนิดจากโครงสร้างของร่างกายได้ ในขนาดใช้ยา 325 มก. ถึง 650 มก. ยากลุ่มนี้จะออกฤทธิ์เป็นยาระงับปวดทึบในระบบส่วนกลาง โดยออกฤทธิ์ที่ไซโปชาลามัสและระบบล่วนปลายโดยไปยับยั้งความรู้สึกเจ็บปวดที่คุณยรับความเจ็บปวด (pain receptor) จากการศึกษาเชื่อว่าพรอสตาแกลนдин อี 1 (prostaglandin E₁) มีบทบาทในการทำให้คุณรับความเจ็บปวดนี้ไว้ต่อการกระตุ้นให้เกิดความเจ็บปวด แอสไพรินจะไปยับยั้งการสั่งเคราะห์พรอสตาแกลนдинด้วย เช่นกัน

แอสไพริน การใช้แอสไพรินในการลดไข้แก้ปวด ในผู้ใหญ่ควรใช้ยาเม็ดขนาดผู้ใหญ่ ซึ่งเม็ดละ 325 มิลลิกรัม 1-3 เม็ด ทุก 3-4 ชั่วโมง และไม่ควรใช้ยาต่อเนื่อง 10 วัน ส่วนในเด็กควรให้ใช้แอสไพรินชนิดเม็ดสำหรับเด็ก หรือเบบี้ แอสไพริน ซึ่งมีตัวยาอยู่ 60-75 มิลลิกรัมใน 1 เม็ด ในเด็ก 6 เดือนถึง 1 ขวบ ให้ครึ่งเม็ด ถึงหนึ่งเม็ด เด็ก 1-5 ขวบให้ 5 เม็ด หรือให้แอสไพรินขนาด ผู้ใหญ่ 1 เม็ด ทึบหมัดนึกสำหรับเด็ก 4-6 ชั่วโมง แต่ไม่ควรให้ติดกันเกิน 5 วัน นอกจากจะใช้ลดไข้แก้ปวดแล้ว แอสไพรินยังลดอาการอักเสบของโรคข้ออักเสบได้ แต่ต้องใช้ขนาดที่สูงกว่าที่ใช้ระงับอาการปวดมาก ในผู้ใหญ่อาจใช้ถึงวันละ 6-8 กรัมในเด็ก ประมาณ 3 กรัม โดยแบ่งให้ทุก 4-6 ชั่วโมง เนื่องจากในโรคไข้ข้ออักเสบผู้ป่วยจะต้องใช้ยาในขนาดสูงเป็นเวลานาน จึงควรได้รับการตรวจ แนะนำวิธีการใช้ และขนาดของยาที่เหมาะสมมากเพียงใดโดยตรง เพราะขนาดยาที่ใช้ขึ้นกับความรุนแรงของโรค และลักษณะของผู้ป่วยด้วย

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

อาการข้างเคียง :

- ผลต่อระบบทางเดินอาหาร แม้ในขนาดน้อยก็มีการระคายเคืองต่อเยื่อบุกระเพาะอาหารได้ ทำให้เกิดการปวดท้อง มีแพลในกระเพาะอาหาร ตลอดจนเลือดออกในทางเดินอาหารได้ (ไม่ว่าจะใช้ soluble, plain, buffered, enteric coated tablet ก็ตาม) ดังนั้น เมื่อใช้ยานาน ๆ จะเกิดโรคโลหิตจางชนิดชาตดมาตรฐานเหล็กได้ (พบมีการเสียเลือดเล็กน้อยร้อยละ 70 ของคนใช้ที่ใช้ยาและไพริน การใช้ยาและไพรินในขนาด 650 มก. มากจะไม่มีอาการ แต่บางคนอาจรู้สึกคลื่นไส้ อาเจียน และจุกเสียดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ใช้ยาและไพรินเป็นประจำและใช้ในขนาดค่อนข้างสูง อาการคลื่นไส้ อาเจียน เป็นผลจากการที่ยาและไพรินไปประคายเยื่อบุกระเพาะอาหาร ร่วมกับการที่ยาและไพรินไปกระตุ้น chemoreceptor trigger zone ใน medulla นอกจากนี้ ยาและไพรินยังทำให้เกิดเป็นแพลในเยื่อบุกระเพาะอาหารได้ เช่นว่าจะทำให้มีเลือดออกในทางเดินอาหารซึ่งคนไข้มักจะไม่รู้สึกเจ็บ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ใช้ยาและไพรินในขนาดรักษา มักจะสูญเสียเลือดเพียงวันละเล็กน้อย (3-10 มิลลิลิตร/วัน) แต่ถ้าให้ยาและไพรินขนาด 2-4 กรัม/วัน จะเสียเลือดมากกว่าวันละ 10 มิลลิลิตร Gastric disturbance ที่ลดได้โดยการกินยาพร้อมกับอาหาร น้ำ ต้มน้ำมาก ๆ Enteric coated tablet อาจลดการระคายเคืองลงได้ บ้างก็จริง แต่ก็ยังเกิดจากส่วนของ ASA-containing core จากการประเมินความล้มเหลวของยาที่ผู้ป่วยใช้เป็นประจำก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล Boston Collaborative Drug Surveillance Program พบว่าผู้ป่วยที่รับประทานยาและไพรินเป็นประจำ ประมาณอย่างน้อย 3 เดือนติดต่อกัน มักเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เนื่องจากมีเลือดออกและเกิดแพลในกระเพาะอาหาร

- ผลต่อ bleeding time ยาและไพรินไปยับยั้ง platelet aggregation และลด Clotting Factor 12 activity ตลอดจนยืด bleeding time ถ้าให้ยาและไพรินขนาดมากกว่า 6 กรัม/วัน จะทำให้ plasma prothrombin ลดลง ซึ่งอาจป้องกันได้โดยให้วิตามินเค. แสดงว่ายาและไพรินมีผลไปทำให้ตับใช้วิตามิน เค. ในการสร้าง Prothrombin ไม่ได้ จึงเกิดภาวะ Hypoprothrombinemia ซึ่งทำให้เลือดแข็งตัวยาก นอกจากนี้เมื่อจะให้ยาและไพรินในขนาดปกติคือ 0.3-0.6 กรัม ก็จะทำให้เลือดแข็งตัวช้าลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่น ถ้าให้ยาและไพรินขนาด 0.65 กรัม ติดต่อกัน 4-7 วัน จะทำให้เลือดหยุดช้ากว่าคันบากติด 2 เท่า

เพราจะนี้ ไม่ควรใช้ในคนที่มีเลือดออกหรือตกเลือดผิดปกติ ถ้ามารดาได้แอสไพรินขณะตั้งครรภ์ บ่อย ๆ การจะมีเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร และ platelet malformation ได้ เคยพบในคนใช้ที่รับประทานแอสไพริน 0.9 กรัม/วัน เป็นเวลา 3 วันก่อนคลอด นอกจากนี้ แอสไพรินสามารถซึมผ่านรกได้ และขับออกทางน้ำนมด้วย เพราจะนี้ ต้องระวังผลที่จะเกิดกับ ทารกด้วย

- hepatotoxic สำหรับคนที่ใช้ยาต้านการรับประทานสูง ๆ โดยเฉพาะพวกรักษาแอสไพรินสำหรับป้องกัน Artherosclerosis or rheumatic condition เพราจะนี้ ใช้เป็นบริษัมมาก

- แอสไพรินเมื่อย corticosteroid คือจะลดแรงตึงของ healing skin เพราจะนี้ จะทำให้การสมานแผลช้าลง (retard wound healing)

- บางคน hypersensitive ต่อแอสไพริน แม้ในขนาดรับประทานปกติ ก็เกิดผื่น คัน asthmatic-type anaphylactic reaction ได้ (เกิด paroxysmal bronchospasm dysphnea และเลือดซึมตัว) โดยเฉพาะในคนที่เป็นหืด ใช้ล่ององฟางอยู่แล้ว จะมีโอกาสแพ้ แอสไพรินมากกว่าคนปกติ

- ผลต่อระบบประสาทส่วนกลาง จะมีผลต่อระบบการหายใจ โดยจะเร่งอัตราเร็วของ การหายใจ ทำให้เกิด respiratory alkalosis เนื่องจากขับคาร์บอนไดออกไซด์ออกมากไป ร่างกายจะปรับการทำงานโดยขับ bicarbonate ออกทางไตรามากขึ้นทำให้ร่างกายเสีย sodium และ potassium ออกไปด้วย

- การเพิ่มอัตราเร็วของ metabolism ของสารต่าง ๆ ในร่างกาย ทำให้มีการใช้ออกซิเจนมากขึ้น จึงมีการผลิตคาร์บอนไดออกไซด์มากขึ้น รวมทั้งมีความร้อนเกิดมากขึ้นด้วย เป็นผลให้มีการหายใจถี่ หัวใจเต้นเร็ว และมีไข้

- การเปลี่ยนแปลงอัตราเร็วของ metabolism ของสารจำพวกแป้ง เป็นผลให้น้ำตาลในเลือดต่ำหรือสูงก็ได้ ผลของน้ำตาลในเลือดต่ำที่เนื่องมาจากพิษของยา ทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการ โคง่า และชาในผู้ป่วยเนื่องจากการพิษเรื้อรัง จะมีน้ำตาลในเลือดสูงถึง 200 mg%

ข้อควรระวังในการใช้แอลไฟริน

1. ในทางกออายุน้อยกว่า 3 เดือน ไม่ควรให้ยาแอลไฟรินในการลดไข้ ต้องได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์โดยตรง

2. ควรรับประทานแอลไฟริน หลังอาหาร หรือพร้อมนม อย่ารับประทานขณะท้องว่าง และควรตีมั่นมาก ๆ ในระหว่างการใช้แอลไฟริน

3. ไม่ควรใช้แอลไฟรินในคนที่มีโรคแพลในกระเพาะ ลำไส้ หรือคันที่รู้ว่าแพ้อยู่แล้วหรือในคนที่เป็นหืด เพราะอาจทำให้อาการของโรคเหล่านี้กำเริบได้ ในกรณีที่ใช้แอลไฟรินเพียงตัวเดียวแล้วพบว่าอุจจาระมีลิ่ด ควรหยุดยาทันที นอกจากนี้ควรใช้ยาอื่นอย่างระมัดระวังในผู้ที่เคยได้รับยาตัวนี้แล้ว มีอาการผิดปกติในหญิงมีครรภ์ ในระหว่างให้นมบุตร ในคนที่มีโรคโลหิตจาง โรคเก้าท์ โรคตับ หรือโรคไต

4. หากรับประทานแอลไฟรินเต็ตต่อ กันหลายครั้งแล้ว ใช้ไม่ลด ต้องไปรับการตรวจรักษาตัวเหตุของใช้จากแพทย์

5. เด็ก หรือผู้ใหญ่ที่ได้รับแอลไฟรินเกินขนาดโดยอุบัติเหตุ ควรพยายามทำให้อาเจียน และรับนำส่งโรงพยาบาลเพื่อล้างท้องเบียรอก

6. ควรเก็บยาแอลไฟรินในภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิด และเก็บในที่แห้ง เพราจะยาน้ำสลายตัวได้ง่ายเมื่อถูกความชื้น หากพบว่ายาเม็ดแอลไฟรินมีเกล็ดใส ๆ เป็นเล่น ๆ อญี่มามาย และมีกลิ่นคล้ายน้ำส้มสายชู ก็แสดงว่ายาเสื่อม หมดสภาพในการรักษาโรคแล้ว ไม่ควรนำมาใช้ต่อไป นอกจากนี้ควรเก็บยาแอลไฟรินให้พ้นมือเด็ก เพราะเด็กที่ได้รับยาแอลไฟรินเกินขนาดจะเป็นอันตรายถึงชีวิตได้

ข้อห้ามใช้ของยาแอลไฟริน

1. ห้ามใช้ในคนที่มีกรรมพันธุ์ชนิดโลหิตໄหลไม่หยุด (hemophilia) และในคนที่เป็นไข้เลือดออก เพราจะยานี้จะยับยั้งการจับตัวของเกล็ดเลือด และยังห้ามใช้ในสตรีตั้งครรภ์ เพราะหากแพ้เด็กอาจมีระบบการแข็งตัวของเลือดผิดปกติได้

2. ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีประวัติว่า มีระดับโพรงมันในเลือดต่ำ ขาดวิตามิน เค. และผู้ป่วยที่มีประวัติว่ามีความผิดปกติเกี่ยวกับการเบ็นลิมของเลือดในการฟื้นตัวกล่าว ควรเลี้ยงไปใช้ยาจะชั้บปวดตัวอื่น เช่น อัซเซตามิโนเฟน (acetaminophen)

3. ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปีเด็ดขาด เพราะระบบการทำลายของเด็กยังไม่สมบูรณ์ อาจเกิดพิษของยาตัวนี้ได้ง่าย

4. ห้ามรับประทานยาที่ร่วมกับยาลดกลอยชอล์ เพราะจะยิ่งระคายเยื่อบกระเพาะอาหารมากขึ้น

5. โดยที่แอลไฟรินจะเสริมฤทธิ์กับการมีเลือดออกในทางเดินอาหาร หรือกับการมีเลือดออกในผู้ป่วยที่ผ่าตัดท่อนชิล และคนที่ถอนฟัน เพราะฉะนั้น ควรหยุดยาแอลไฟรินอย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนทำการผ่าตัด นอกจากนี้การใช้แอลไฟรินภายหลังการผ่าตัดท่อนชิล (post-tonsillectomy) หรือการถอนฟัน ควรจะได้รับความยินยอมจากแพทย์ สำนักงานอาหารและยาของประเทศไทยระบุเมริการได้กำหนดให้มีผลลัพธ์เตือนว่า ห้ามใช้แอลไฟรินภายหลังการผ่าตัดท่อนชิลและการผ่าตัดในช่องปาก ยกเว้นแต่จะอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์

6. ผู้ป่วยที่มีประวัติว่าเป็นโรคเก้าท์ ไม่ควรจะใช้ชาลิชิเลตด้วยตนเอง ทั้งนี้ เพราะอาจเกิดความรุนแรงของโรคได้อย่างเฉียบพลัน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการใช้ชาลิชิเลตในขนาดต่ำ จะไปลดการขับถ่ายของยูเรต (urate) ทางไต ทำให้ระดับยูเรตในคลาสماสูงขึ้น จึงเกิดอันตรายได้

อิชิโนะ นากา คามิ ยุว ไชย ใจ ใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ครุฑ

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข

ที่ 214/2534

เรื่อง การแก้ไขเบียนตำรับยาแก้ปวดที่มีส่วนผสม caffeine (Caffeine)

เนื่องด้วยปรากฏว่า คาเฟอีน (Caffeine) หรือที่เรียกอย่างอื่นว่า 3,7-Dihydro-1,3,7-trimethyl-1-H-purine-2,6-dione; 1,3,7-trimethylxanthine; 1,3,7-trimethyl-2,6-dioxopurine; caffeine; thein; quaranine; methyltheobromine; เมื่อนำไปเป็นส่วนผสมในตำรับยาแก้ปวด จะมีล้วนไปทำให้คุณสมบัติของตัวยาแก้ปวดเข้าสู่กระเพลโลหิตดีขึ้น แต่ปรากฏว่า มีผลกระแทกับผู้ใช้ยาเพราจะทำให้ผู้ใช้ยา มีความต้องการยาแก้ปวดเพิ่มมากขึ้น โดยไม่จำเป็นเนื่องจาก caffeine ชื่นชอบในยาแก้ปวดและมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย เกินความจำเป็น อันเป็นเหตุทำให้ผู้ใช้ยาต้องเสียต่ออันตรายอันเนื่องมาจากอาการข้างเคียงของยาแก้ปวดที่มีคาเฟอีนผสมอยู่

ดังนี้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 86 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการยาในการประชุมครั้งที่ 4/2534 เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2534 จึงออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้แก้ไขเบียนตำรับยาแก้ปวดที่มีส่วนผสม caffeine ทุกตำรับ โดยให้ตัดคาเฟอีนออก จากสูตรยาทุกตำรับ กรณีที่เบียนตำรับยาแก้ปวดที่ตัดคาเฟอีนออกแล้วเหลือตัวยาแก้ปวดเพียงตัวเดียว ให้แก้ไขปริมาณของตัวยาแก้ปวดให้ได้ขนาด (available dosage form) ตามที่กำหนดไว้ในตำร้ายาที่รัฐมนตรีประกาศ

2. ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาหรือผู้รับอนุญาตน้ำหรือสิ่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักร ยื่นคำขอแก้ไขเบียนตำรับยาดังกล่าวในข้อ 1 ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 20 พฤษภาคม 2534 และเมื่อผู้นี้กำหนดวันที่ 20 พฤษภาคม 2534 แล้ว กระทรวงสาธารณสุข จะดำเนินการเพิกถอน ที่เบียนตำรับยาแก้ปวดที่มีส่วนผสม caffeine ตามกฎหมายต่อไป

๓. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 เป็นผู้รับผิดชอบดูแลให้ผู้รับอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยาแผนปัจจุบันทุกประเภท ดำเนินการเก็บยาแก้ปวดที่มีส่วนผสม caffeine อันออกจากการห้องตลาดภายในวันที่ 20 พฤษภาคม 2534 โดยให้เป็นไปตามความในมาตรา ๙๑(๕) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓๑ แห่ง พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.2533

ทั้งนี้ ตั้งแต่นัดนี้เป็นต้นไป

ลํา ๗ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ.2534

(นายไพรัตน์ นิลสาครกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ครุก

ที่ สภ 0708/ว.342

กระทรวงสาธารณสุข
วังเทาเวสม์ กกม. 10200

17 พฤษภาคม 2534

เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมค่าเนอีน

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย - คำสั่งกระทรวงสาธารณสุขที่ 214/2534 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2534

เรื่อง การแก้ไขทบทวนยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมค่าเนอีน

- สูตรทำรับยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมค่าเนอีน

เพื่อให้แนวทางการตรวจสอบดำเนินการตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้ดำเนินการดังนี้

1. ก่อนวันที่ 20 พฤษภาคม 2534

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 เป็นผู้รับผิดชอบแจ้งให้ผู้รับอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยาแผนโบราณบันทึกประเทก ดำเนินการเก็บยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมค่าเนอีน ทั้ง 16 สูตร ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ออกจากท้องตลาดภายในวันที่ 20 พฤษภาคม 2534

2. หลังวันที่ 20 พฤษภาคม 2534

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ออกตรวจสอบสถานที่จำหน่ายยา หากพบว่ามีการจำหน่ายยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมค่าเนอีน ให้กำหนดฐานให้พร้อมที่จะใช้ประกอบการดำเนินการกฎหมาย ฐานการทำการฝ่าฝืนมาตรา 72(2) หรือมาตรา 72(6) ในกรณีที่ได้เพิกถอนทะเบียนทำรับเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีบังคับ โทษตามมาตรา 118 หรือมาตรา 120 แล้วแต่กรณีการทำลักษณะให้กระทำการโดยมีบันทึกการตรวจสอบที่ บันทึกการยึด บันทึกการเก็บตัวอย่างยาเพื่อตรวจวิเคราะห์ทางวิชาการ บันทึกคำให้การในรายละเอียดการตรวจและพนักงานกระทำการที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย

3. กระทรวงสาธารณสุขต้องการทราบสถานะการจำหน่ายยาดังกล่าว ภายในวันที่ 20 พฤษภาคม 2534 ขอได้โปรดแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบให้ทราบโดยด่วน
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุทัย สุดสุข)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กองสารวัตร
โทร. 2524857, 2810617
FAX 2819623

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ครุก

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข

ที่ 328/2534

เรื่อง เพิกถอนทะเบียนตำรับยา

อนุสันธิคำสั่งกระทรวงสาธารณสุขที่ 214/2534 ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ.2534 เรื่อง การแก้ไขทะเบียนตำรับยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมคาเฟอีน (Caffeine) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้สั่งให้ผู้รับอนุญาตผลิตยา หรือผู้รับอนุญาตนำหรือสั่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักรแก้ไขทะเบียน ตำรับยาแก้ปวดที่มีคาเฟอีนผสมอยู่ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 20 พฤษภาคม 2534 เมื่อพ้นกำหนดแล้ว กระทรวงสาธารณสุขจะดำเนินการเพิกถอนทะเบียนตำรับยาแก้ปวดที่มีคาเฟอีนผสมอยู่ตามกฎหมายต่อไปนี้ บัดนี้ครบกำหนดเวลาแล้ว ปรากฏว่ายังมีตำรับยาแก้ปวดที่มีคาเฟอีนผสมอยู่ที่ผู้รับอนุญาตไม่แก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2530 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการยา ในการประชุมครั้งที่ 6/2534 เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2534 จึงสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาแก้ปวดที่มีคาเฟอีนผสมอยู่ทุกตำรับ ซึ่งได้แก้ไขเบียบทามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 214/2534 แต่ไม่แก้ไขในส่วนของสูตรดังต่อไปนี้ เพราะอาจไม่ปลอดภัยในการใช้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สูตรตำรับยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมมาเพื่อัน

อันดับ	สูตรยา	อันดับ	สูตรยา
1	Aspirin Paracetamol Caffeine	10	Propyphenazone Caffeine
2	Aspirin Caffeine	11	Paracetamol Propyphenazone
3	Paracetamol Caffeine	12	Salicylamide Caffeine
4	Dipyrone Caffeine	13	Phenylbutazone Salicylamide Chloroguine phosphate Caffeine
5	Dipyrone Paracetamol Caffeine	14	Paracetamol Carisoprodol Caffeine
6	Famprofazone Paracetamol Propyphenazone Caffeine	15	Paracetamol Salicylamide Hyoscyamine Sulfate Caffeine

สูตรตำรับยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมค่าเฟอีน (ต่อ)

อันดับ	สูตรยา	อันดับ	สูตรยา
7	Dipyrone Propyphenazone Caffeine	16	Antipyrin Ethaverine Diphenmine HCl. Caffeine
8	Paracetamol Salicylamide		
9	Caffeine Potassium Citrate Sodium Salicylate Antipyrin Caffeine		

จัดทำโดย ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ

นางสาวสมฤตี นายแสงมงคล

วัน เดือน ปีเกิด

21 มีนาคม 2508

ประวัติการศึกษา

- สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ 7 ที่ โรงเรียนสตรีวิสุทธิศึกษา
จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อปีการศึกษา 2520
- สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ โรงเรียนสตรีนครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อปีการศึกษา 2525
- สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี เกษชศาสตรบัณฑิต จากคณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2530

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2531 เกษชกร 3 หัวหน้าฝ่ายเกษตรกรรมชุมชน โรงพยาบาล
โภกรพะ อำเภอโภกรพะ จังหวัดนครสวรรค์
- พ.ศ. 2532 - ปัจจุบัน เกษชกร 4 หัวหน้าฝ่ายเกษตรกรรมชุมชน
โรงพยาบาลบรรพตพิสัย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved